inversie

welke inversie?

inhoud

- Intro
- 1830/1866/1914/1806?
- 1990
- Consequenties en toepassingen
- De spreekkaart
- Vragen
- Afsluiter

intro

- CVO Encora (40 j)
  - OpenKlas °**OKA**
  - DFF (Dutch Fast Forward)
  - Verlengd, standaard, intensief / 2.1-2.2-2.3

zoals in 1830?
zoals in 1883?
zoals in 1914?
of zoals in 1806?

3 generaties

- Ayleen (mijn lk < mijn lk < mijn lk)
  - Boom – bomen – bom
  - (cf. stapstenen)

# of zoals in1806?

- P. Weiland: Nederduitsche Spraakkunst

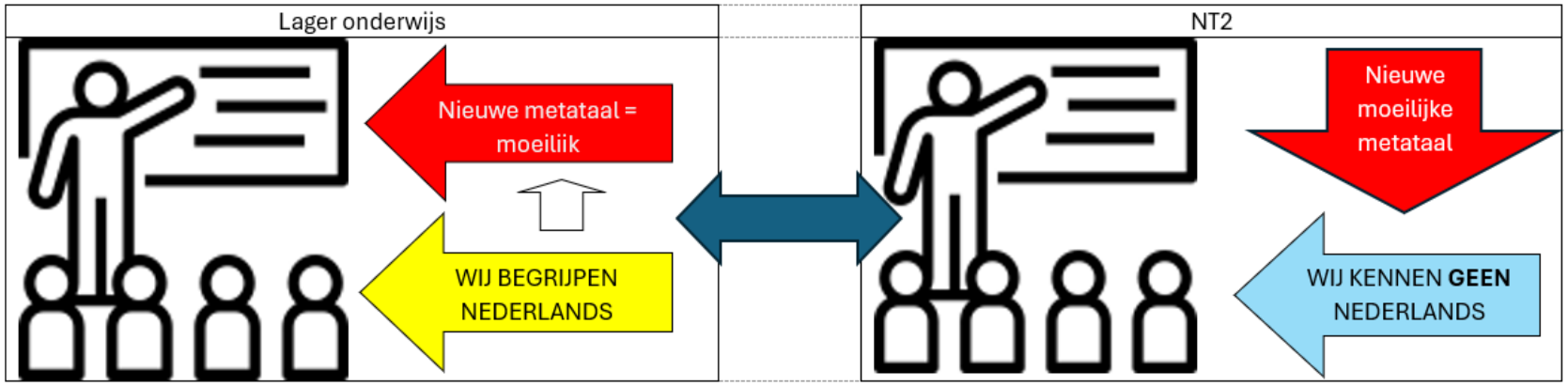
pagina 306: de omzetting

- 3. Over de **omzettingen, of afwijkingen van de gewone woordschikking**.
- §. 256. De Nederduitsche taal is aan de drie voorgedragene soorten van woordschikking niet zoo gebonden, dat zij niet, zoo tot afwisseling van de rede, als ter bevordering van den nadruk, daarvan zoude kunnen afwijken. Wij zijn niet gedwongen, om, bij het mededeelen van onze voorstellingen en begrippen, in alle gevallen, den gang der koude gewaarwording te volgen; maar wij kunnen ook daar, waar wij het voor ons oogmerk dienstig achten, de taal des gevoels en der verbeelding bezigen, dat is, wij kunnen een denkbeeld, het welk wij boven anderen willen doen uitsteken, uit zijne gewone plaats ligten, en hetzelve daar zetten, waar het de opmerkzaamheid het meest naar zich trekt. En dit geschiedt bijzonderlijk, wanneer wij dit denkbeeld de plaats van het onderwerp der rede doen innemen. **Ik beminde haar eens teederlijk is de gewone woordschikking**, en hier is ik het natuurlijke onderwerp, dat als het hoofddenkbeeld beschouwd, en daarom ook door den nadruk der uitspraak onderscheiden wordt. Maar vordert het oogmerk van den spreker, om een ander deel der rede als het hoofddenkbeeld voor te stellen, dan kan hij zeggen: **haar beminde ik eens teederlijk; of: eens beminde ik haar teederlijk; of: teederlijk beminde ik haar eens.**

Van waar die “omzetting”/”inversie”?

- Eerste woord van de basiszin = het onderwerp (lineair denken)
- Zinsbouw vanuit het eerste woord gedefinieerd

Gebruik van metataal: ZIE WORKSHOP “JE ZAL MAAR UIT CHINA KOMEN….” en MISCONCEPT

Hardnekkige inversie

Lerarenopleidingen: Nederlandse grammatica van het L.O/L.S.O/ leerboekenindustrie houden dit in stand

c.1990: ☺

Belangrijkste woord van de basiszin = werkwoord

> Zinsbouw vanuit het werkwoord gedefinieerd.

> Geen verdere metataal nodig. (cf. Stapstenen)

Oefening

Mijn broer /ging/gisteren/met de trein/
om 9 uur/snel/naar Brussel.

Mijn broer	ging	gisteren	om 9 uur	met de trein	snel	naar Brussel.
Gisteren						
Om 9 uur						
Met de trein						
Snel						
Naar Brussel						

Consequenties en toepassingen

- **Vereenvoudiging van de Nederlandse grammatica** (eindelijk)
- 1 werkwoord = 2de plaats
- 2 werkwoorden: 2de plaats en laatste plaats
- Geldt ook voor meerdere werkwoorden/parkeerplaats
- “hartje”
- Weinig krompraters en –schrijvers vanaf 1.1/DFF!
- Vergemakkelijkt ook onderschikking (zie spreekkaart)

Toepassingen

Enkelvoudige zinnen:

Ik	kijk	elke dag tv.

Ik	heb	elke dag tv	gekeken.
Morgen	ga	ik tv	kijken.
Ik	moet	tv	kijken.
Ik	ben	elke dag tv	gaan kijken.
Bij mijn broer	wil	ik elke dag tv	gaan kijken.
Elke dag	ben	ik tv	moeten gaan kijken.
Ik	ben	tv	aan het kijken.
Ik	was	gisteren tv	aan het kijken.

Samengestelde zinnen:

Ik ga naar mijn broer **omdat** ik elke dag tv kijk.

Ik ga naar mijn broer **omdat** ik elke dag tv wil kijken.

Ik keek tv **toen** ik naar mijn broer ging.

Ik kijk tv **als** ik naar mijn broer ga.

Ik heb gezegd **dat** ik tv kijk.

Ik heb gezegd **dat** ik naar mijn broer ben gegaan.

Ik heb gezegd **wanneer** ik naar mijn broer ben gegaan.

Ik ga naar mijn broer **om** tv te kijken.

Ik ben naar mijn broer gegaan **om** tv te kijken.

Ik ben naar mijn broer gegaan **omdat** ik tv wil kijken.

Multisamengestelde zinnen:

Ik heb gezegd **dat** ik naar mijn broer ga **om** tv te kijken.

Ik heb gezegd **dat** ik naar mijn broer ga **om** tv te kijken omdat ik geen tv heb.

Ik heb gezegd **dat** ik naar mijn broer ga **die** boven mij woont **om** tv te kijken **omdat** ik geen tv heb.

(behalve: maar, en, want / dus, daarom, dan, daarna)

Belang van zinsconstructie

- De onderschikking van Di Rupo
  - Waar blijft dat werkwoord?
- Een juiste zinsschikking = automatisch correct(er) Nederlands
- Ploegbaas: + €6000
  - Jobinterviews

Schrijfkaart

Spreken = geen interpunctie

Schrijven: interpunctie

Kritiek: - bijwoorden en voegwoorden (oranje)

- geen imperatief
- of (thee of koffie?/kom jij nu of kom jij morgen?/ik heb gevraagd of jij morgen komt)

spreekkaart/zinsconstructies

Inoefenen zonder inversie

Opdracht 3

Zet een cirkel rond de rode, oranje of groene woorden in de volgende zinnen. Kleur de werkwoorden telkens blauw. Kijk naar het voorbeeld:

1. Ik kom elke dag naar school maar soms kom ik te laat.
2. Het gaat vanavond regenen, dus kom ik met de tram.
3. Ik drink thee als ik dorst heb.
4. Ik draag een warme jas wanneer het buiten koud is.
5. Mijn zus heeft in een winkel gewerkt die groenten en fruit verkoopt.
6. Habil is altijd moe want hij werkt van ’s morgens 9 tot ’s avonds 10.
7. Er is veel verkeer en er zijn lange files.
8. Els gaat naar de Aldi omdat het dichtbij is.
9. Ik kwam vorig jaar niet naar school toen ik heel ziek was.

!

10. Mijn vrouw heeft de kinderen naar school gebracht en daarna heeft ze brood gekocht.
11. Ik heb geen pen en dus kan ik niet schrijven.
12. Ik heb lang geslapen maar daarna heb ik veel gewerkt.

Opdracht 4

Maak nu zelf zinnen als hierboven. Kleur de werkwoorden blauw.

Ik moet naar de bakker gaan	want	ik heb geen brood.

Goed gedaan! 😊

Wat hebben we geleerd?

- Andere optiek van de grammatica = simpele grammatica
- (cf stapstenen)

- Reflecteer over datgene waarmee je bezig bent. Niets is vanzelfsprekend.
- Traditie = geen garantie voor juistheid of efficiëntie
- Spreekkaart: de hele grammatica op een half A4-tje

